

ประโยค ป.ร. ๔
แปล ไทยเป็นมคร
สอบ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

๑. ในสมัยนั้น ขมูลเจ็ดหมื่นสี่พันคน ต่างถือเอาผลไม้น้อยใหญ่
ทั้งหลาย ที่ประณีต ๆ มีโอชะ มาถึงสำนักอาจารย์แล้ว มองดูอาสนะที่
พระพุทธเจ้าประทับและอาจารย์นั่งแล้ว จึงพูดขึ้นว่า ท่านอาจารย์ พวกกระผม
เที่ยวไปด้วยเข้าใจว่า ในโลกนี้ ไม่มีใครยิ่งใหญ่กว่าอาจารย์(อีกแล้ว) ก็บุรุษผู้
เห็นจะเป็นใหญ่กว่าท่าน กระมัง ฯ สรทดาบสตอบว่า พ่อคุณทั้งหลาย
พวกเจ้าพูดอะไรนี้ พวกเจ้าปรารถนาเพื่อทำเขาสินธุซึ่งสูงหกล้านแปดแสน
โยชน์ให้เสมอกับเมล็ดพันธุ์ฝักกาด(กระนั้นหรือ) ลูกทั้งหลาย พวกเจ้าอย่า
ทำการเปรียบเทียบเรากับพระสัมพันธัญญ์พุทธเจ้าเลย ฯ ครั้งนั้น ดาบสเหล่านั้น
คิดว่า ถ้า บุรุษท่านนี้ จักได้เป็นคนต่ำต้อยกว่า อาจารย์ของเรา คงจักไม่นำสิ่ง
เห็นปานนี้มาอุปมา บุรุษท่านนี้ จะ(ยิ่ง)ใหญ่เพียงไรหนอ ดังนี้แล้ว ทั้งหมด
นั้นแล จึงพากันหมอบลงแทบพระบาททั้ง ๒ ถวายบังคมด้วยเศียรเกล้า ฯ
ครั้งนั้น อาจารย์กล่าวกะดาบสเหล่านั้นว่า พ่อทั้งหลาย ไทยธรรมที่เหมาะสม
แต่พระพุทธเจ้าของพวกเราก็คงไม่มี และพระบรมศาสดาก็เสด็จมาในที่นี้ในเวลา
ภิกขาจาร พวกเราจักถวายไทยธรรม ตามความสามารถ ตามกำลัง ผลาผล
ใด ๆ ที่ประณีตซึ่งพอมืออยู่ พวกท่านจงนำผลานั้น ๆ มาเถิด ดังนี้ แล้วให้
ช่วยกันนำมา ล้างมือทั้ง ๒ (จักถวาย) ให้ตั้งไว้เฉพาะในบาตรของพระตถาคตเจ้า
ด้วยตนเองแล้ว ฯ พอเมื่อพระบรมศาสดาทรงรับประเคนผลาผลแล้ว เทพดา
ทั้งหลายก็โปรยโอชะอันเป็นทิพย์ลง ฯ ดาบสนั้น ได้กรองแม่ซึ่งนำถวายด้วย
ตนเองทีเดียว ฯ ต่อนั้น เมื่อพระบรมศาสดาทรงกระทำทักษิณแล้วประทับนั่ง
อยู่แล้ว ดาบส เรียกอันเตวาลิกทั้งหมดมาแล้ว นั่งเจรจาสาธยายกถาในที่ใกล้
พระบรมศาสดา ฯ

๒. พระบรมศาสดา ทรงดำริว่า ขออัครสาวกทั้ง ๒ จงมาพร้อมกับ
ภิกษุสงฆ์ ๑ พระอัครสาวกทั้ง ๒ นั้นทราบพระดำริของพระบรมศาสดาแล้ว
มีพระจีณาสพบริวารแสนรูป มาถวายบังคมพระบรมศาสดาแล้ว ได้ยืนอยู่ ณ
ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง ๑ ลำดับนั้น สรทดาบส เรียกอันเตวาสิกทั้งหลายมาแล้ว
(โดยบอก) ว่า พ่อคุณทั้งหลาย แม้อาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับนั่ง คำนึก
เข้าอาสนะสำหรับสมณะแสนรูป ก็ไม่มี การที่พวกท่านทำสักการะ(ถวาย)
แด่พระพุทธเจ้าให้ยิ่งใหญ่ในวันนี้ เหมาะสมนัก ท่านทั้งหลายจงนำดอกไม้ที่
สวยทั้งสี่สีทั้งกลิ่นมาจากเชิงเขาเถิด ๑ เวลาที่บอก เป็นประหนึ่งว่าเป็น
(เหตุให้เกิด) การชักช้า(ด้วยเข้าไป) แต่วิสัยแห่งฤทธิ์ ของท่านผู้มีฤทธิ์
เป็นเรื่องที่ไม่ควรคิด (เหนือการคาดเดา) ๑ โดยเวลาเพียงครู่เดียวเท่านั้น ดาบส
เหล่านั้น มาแล้ว นำมวลนุปผาชาติที่สวยงามทั้งสี่สีทั้งกลิ่น ตกแต่งอาสนะดอกไม้
สำหรับพระพุทธเจ้า ประมาณ ๑ โยชน์ ๑ ใคร ๆ ไม่ควรคิดว่า ในอาศรมบท
แห่งเดียว จะตกแต่งอาสนะใหญ่โตถึงเพียงนั้นได้อย่างไร ๑ เพราะว่า นั้น
เป็นวิสัยแห่งฤทธิ์ ๑ เมื่อตกแต่งอาสนะเสร็จแล้วอย่างนี้ สรทดาบส ยืนประคอง
อัญชลีเบื้องพระพักตร์ของพระตถาคตเจ้าแล้ว ทูลว่า ขอพระองค์เสด็จขึ้นสู่
อาสนะนุปผาชาตินี้ เพื่อประโยชน์เกื้อกูล เพื่อความสุขแก่ข้าพระองค์
ตลอดกาลยี่ดียวนานด้วยเถิด พระเจ้าข้า ๑

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ร. ๔

แปล ไทยเป็นมคร

๑. ตสฺมี สมเย จตุสตุตติสสสสา ชฎิลา ปณฺธิปณฺธิตานิ โอชวณฺตานิ
 ผลาผลานิ คเหตฺวา อาจริยสฺส สนฺติกํ สมปฺตฺตา พุทฺธานญฺเจว อาจริยสฺส
 จ นิสินฺนาสนํ โอโลเกตฺวา อาหํสุ อาจริย มยํ อิมสฺมี โลเก ตุมฺเหหิ
 มหนตฺตโร นตฺถิตี วิจราม อยํ ปน ปุริโส ตุมฺเหหิ มหนตฺตโร มณฺเฑติ ฯ
 ตาตา ก็ วเทถ สาสเปน สทฺธิ อญฺจสญฺจิโยชนสตสสสสฺสพฺเพหํ สินฺนํ สมนํ
 กาคํ อิจฺฉถ สพฺพพฺลณฺพฺพุทฺเธน สทฺธิ มม อุปมํ มา กริถถ ปุตฺตกาติ ฯ
 อถ เต ตาปสา สจายํ ปุริโส อิตฺตฺรสฺสโต อภวิสฺส น อมฺหากํ อาจริโย
 เอวรูปํ อุปมํ อหริสฺสติ ยาว มหา วตายํ ปุริโสติ สพฺเพว ปาเทสุ
 ปติตฺวา สิริสา วณฺทีสุ ฯ อถ เน อาจริโย อาห ตาตา อมฺหากํ พุทฺธานํ
 อนุจฺฉวโก เทยฺยธมฺโม นตฺถิ สตฺถา จ ภิกฺขาจารเวลายํ อิธาคโต มยํ
 ยถาสตฺติ ยถาพลํ เทยฺยธมฺมํ ทสฺสาม ตุมฺเห ยํ ยํ ปณฺธิตํ ผลาผลํ ตํ ตํ
 อหฺรธาติ อหฺราเปตฺวา หตฺถเ รโหิตฺวา สยํ ตถาคตสฺส ปตฺเต ปติญฺจาเปสิ ฯ
 สตฺถารา ผลาผลเ ปฏิกฺคหิตมตฺเต เทวตา ทิพฺโพหํ ปกฺกปิสุ ฯ โส
 ตาปโส อุทกํปี สยเมว ปริสฺสาเวตฺวา อทาสิ ฯ ตโต ภตฺตกิจฺจํ กตฺวา
 นิสินฺเน สตฺถริ สพฺเพ อนุตฺตวาสิเก ปกฺโกสิตฺวา สตฺถุ สนฺติเก สาราณียกถํ
 กเถเนโต นิสิตฺติ ฯ

๒. สตฺถา เทว อคฺคสาวกา ภิกฺขุสงฺฆเมว สทฺธิ อากฺขณฺตฺติ จินฺเตสิ ฯ
 เต สตฺถุ จิตฺตํ ถตฺวา สตสสสฺสขีณาสวปริวารา อาคณฺตฺวา สตฺถารํ วณฺทีตฺวา
 เอกมฺนตํ อญฺจํสุ ฯ ตโต สรทตาปโส อนุตฺตวาสิเก อามนฺเตสิ ตาตา
 พุทฺธานํ นิสินฺนาสนมฺปิ นิจํ สมณสสสสสสฺสาปิ อาสนํ นตฺถิ ตุมฺเหหิ
 อชฺช อุพารํ พุทฺธสกการํ กาคํ วญฺญติ ปพฺพตปาทโต วณฺณคณฺธสมฺปนฺนานิ
 ปุปฺพานิ อหฺรธาติ ฯ กถนกาโล ปปฺปญฺโจ วีย โหติ อิทฺธิมโต ปน
 อิทฺธิวิสโย อจินฺเตยฺโยติ ฯ มุหุตฺตมตฺเตเนว เต ตาปสา วณฺณคณฺธสมฺปนฺนานิ

ปุปผานิ อahrtiva พุทธาน โยชนปฺปมาณํ ปุปผาสนํ ปณฺญาเปสํ ฯ ถถ
 เอกสุมี อสฺสมปเท ตวามหนฺตานิ อาสนานิ ปณฺณตฺตานีติ น จินฺตตพฺพํ ฯ
 อิทฺธิวิสโย หส ๑ เอวํ ปณฺณตฺเตสฺส อาสนนฺตฺส สรททาปโส ตถาคตฺสส
 ปฺรโต อณฺชลิ ปคฺคยฺห จิตฺโต ภาณฺเต มยฺหํ ทิฆมรตฺตํ หิตาย สุขาย อิมํ
 ปุปฺผาสนํ อภिरุทฺถาติ อาห ๑